

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1891.

Första Kammaren.

N:o 1.

Sedan, i kraft af § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen, Riksdagen sammankommit till lagtima möte här i hufvudstaden torsdagen den 15 januari 1891, samt de af kammarens ledamöter, hvilka blifvit till denna Riksdag nyvalde, kallats att samma dag till statsrådet och chefen för justitiedepartementet aflemna sina fullmagter till granskning jemlikt § 2 riksdagsordningen; så och efter det granskningen af de nämnda dag aflemnade fullmagter försiggått, sammanträdde Riksdagens Första Kammare i den uti Riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsal.

Lördagen den 17 januari.

Kl. 11 f. m.

Herr *Reuterswärd* framträdde till talmansbordet och yttrade:
Herrar ledamöter af Riksdagens Första Kammare!

Då jag till åttlydnad af grundlagens bud kommer att föra ordet inom denna kammare, till dess Konungen behagat utse talman och vice talman, tager jag nu detsamma för att helsa eder alla, mine herrar, välkomna till innevarande års lagtima Riksdag.

Det är mig kärt att återse så många af eder, med hvilka jag under flera eller färre riksdagar samarbetat, och det skall äfven blifva mig kärt att få knyta bekantskap med dem bland eder, som nu göra sitt första inträde i denna kammare.

Om våra åsigtter understundom skiljas åt, så är jag dock viss på, att vi hysa en gemensam önskan, den nemligen att samvetsgrant arbeta för det gemensamma fäderneslandets väl.

Under de senaste riksdagarne hafva vi tack vare ökade statsinkomster kunnat icke allenast fylla en befintlig statsbrist, utan äfven med betydliga statsmedel fortskynda arbetena på norra stambanan och dels kunnat lemna afsevärda medel för kulturändamål m. m. samt äfven i ökad mån förstärkt vår försvarskraft; men tyvärr återstår mycket i sistnämnda afseende, innan vi kunna lugna oss med den tanken, att om ett krig utbryter emellan några af de större europeiska magterna, vi då kunna hoppas få vår neutrala ställning godkänd och respekterad.

Lyckligtvis kan med god vilja mycket göras redan nu för att förbättra det försvar, vi redan ega, i afvaktan på en mera omfattande organisation, ty i vår statskassa finnas betydliga öfverskottsmedel,

som väl använda kunna fylla de mest påtagliga bristerna och dessutom, i händelse Riksdagen så för godt finner, lemna tillgång att kunna lindra de skattebördor, som ojemnast trycka och därför kännas tyngst.

Huru lyckligt kunde icke vårt land vara, väl styrdt af en upplyst, högsinnad och fosterlandsälskande konung, som ingen högre önskan har än att se vårt och brödras folkets väl betryggadt, om vi en gång kunde komma derhän att ega ett försvar, som kunde betrygga vårt oberoende, vår frihet och vår sjelfständighet, så att vi under fredens välsignelser kunde i lugn egna våra omsorger åt landets inre utveckling och förkofran och sedan lära oss att rätt förstå och taga vara på de hjälpkällor till välstånd, som vårt land har att erbjuda.

Tyvärr lefva vi i en tid full af oro, och missbelåtenhet spörjes med rop från skilda håll om reformer i olika rigtningar, ja, man aktar icke för rof att vilja omstörta allt bestående och nedbryta allt hvad stort, ädelt och heligt är.

Det må vara sant att Riksdagens pligt är att befrämja för landet nyttiga och nödiga reformer, men det är äfven Riksdagens pligt och ej minst denna kammars att med kraft och beslutsamhet tillbakavisa omogna och oberättigade omskapelseförsök.

Mätte vårt riksdagsarbete krönas med framgång i det godas tjänst och må Gud skydda och bevara vår ädle, älskade konung och vårt konungahus, vårt folk och vårt land, och är Gud med oss, ho kan då stå emot oss!

Genomträngd af dessa känslor och förhoppningar, förklarar jag nu detta sammanträde öppnadt.

Sedan herr ordföranden derefter intagit talmansplatsen, tillkännagaf herr ordföranden, att han, på grund af bestämmelsen i 1 § 2 mom. af kammarens ordningsstadga, anmodat sekreteraren i justitieombudsmansexpeditionen C. D. R. von Schulzenheim att, till dess sekreterare blifvit utsedd, föra kammarens protokoll, äfvensom att herr ordföranden för tillfället anstält kanslibiträden och vaktmästare till erforderligt antal.

Upplästes följande till äldste ledamoten i kammaren öfversända handlingar:

Protokoll hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet vid lagtima riksdagen i Stockholm den 16 januari 1891.

Sedan till följd af stadgandet i 32 § riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet anmodat tre bland fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i

riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmagter, som jemlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde ega rum, så infunno sig nu å anvisad lokal inom kongl. kanslihuset af fullmäktige i riksbanken herrar ordföranden bland nämnda fullmäktige m. m. f. d. statsrådet P. J. von Ehrenheim, kanslirådet m. m. friherre A. H. E. Fock och hemmansegaren m. m. Liss Olof Larsson, samt fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland nämnda fullmäktige m. m. godsegaren E. G. Boström, generaldirektören m. m. F. A. Anderson och statskommissarien m. m. P. Samzelius.

Vid den granskning af ingifna fullmagter för ledamöter af Första Kammaren, som härvid företogs, befunnos samtliga fullmagterna i föreskrifven form utfärdade; och skulle öfver hvad sålunda förekommit protokoll meddelas Första Kammaren, hvarjemte förteckning å de kammarens ledamöter, hvilka inför herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet uppvisat sina fullmagter, skulle, tillika med fullmagterna, till kammaren öfverlemnas.

In fidem
Karl Lindbäck.

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Första Kammare, hvilka den 15 januari 1891 inför chefen för kongl. justitiedepartementet uppvisat sina fullmagter.

Upsala län	f. d. kaptenen Carl Edvard Casparsson.
Östergötlands län	Godsegaren, kammarherren grefve Ludvig Wilhelm August Douglas.
Norrköpings stad	vice konsuln John Philipson.
Jönköpings län	Häradshöfdingen Gustaf Berg.
Kronobergs län	Landshöfdingen grefve Harald Spens.
D:o	Hemmansegaren Liss Olof Larsson.
Kalmar län, södra delen	Grosshandlaren Johan Jeansson.
Blekinge Län	Kronofogden Johan Eneroth.
Kristianstads län	Fabriksidkaren Carl Wilhelm Wallberg.
Hallands län	Filosofie doktorn, medicine licentiaten Carl Ludvig Hippolit Nyström.
Göteborgs o. Bohus län	Statsrådet friherre Albert Lars Evert Åkerhielm.
D:o	Disponenten Albert Ewers.
Elfsborgs län	Godsegaren August Weinberg.
Skaraborgs län	Landshöfdingen Per Axel Bergström.
Örebro län	Expeditionschefen Karl Sigfrid Husberg.
Vesterbottens län	

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes upprop af kammarens ledamöter, hvarvid såsom frånvarande antecknades:

Herr Björnstjerna,
Friherre af Ugglas,
Hans excellens friherre Bildt,
Grefve Lagerbjelke,
Friherre Leijonhufvud, S. E. G.,

Herr Abelin,
» De Maré,
» Smith,
» Pehrsson,
» Andersson, Nils,

Grefve Piper,
Herr Tonérhjelms,
» Lothigius,
» Kerfstedt,
» Sundberg,
» Sanne,
» Wærn,

Friherre von Kræmer,

Herr Lithander,
» Wallberg, I.,
» Andersson, P. J.,
» Stridsberg,
» Sjöcrona,
» Larsson, A.,
» Ros,
» Liljesköld,
» Falk, C. H.,
» Olsén,
» Behm,
» Claëson,
» Lundeberg,
» Widmark,
» Sjölund,

Grefve Sparre,

Herr Fröberg,
» Lindqvist,
» Bergman.

Af ofvan upptagne, såsom frånvarande antecknade ledamöter hade herrar friherre Leijonhufvud, Kerfstedt, Lundeberg och Bergman anmält förhinder att i dag tillstädeskomma; hvarjemte upplästes följande ingifna läkarebetyg:

Att Presidenten *C. F. Wærn* på grund af sjukdom tills vidare är förhindrad att deltaga uti Riksdagens förhandlingar, intygar Stockholm den 15 januari 1891.

Jonas Wærn,
Med. d:r, professor.

Att deltaga i den deputation, som enligt § 33 riksdagsordningen borde afgå till Hans Maj:t Konungen för att begära utnämmandet af talman och vice talman, hade af herr ordföranden utsetts följande tolf personer:

Grefve Spens, såsom ordförande,
» Douglas,
Herr Philipson,
» Berg, G. J. G. A.,
» Larsson, L. O.,
» Jeansson,
» Eneroth,
» Wallberg, C. W.,
» Nyström,
» Ewers, A.,
» Weinberg och
» Husberg.

Sedan den utsedda deputationen härefter afgått till kongl. slottet och efter en stunds förlopp återkommit, tillkännagaf deputationens ordförande, grefve Spens, att Hans Maj:t Konungen behagat till talman i Första Kammaren vid innevarande riksdag utnämna f. d. landshöfdingen, riddaren och kommandören af Kongl. Maj:ts orden m. m. herr grefve Gustaf Lagerbjelke och till vice talman f. d. statsrådet, universitetskanslern, riddaren och kommandören af Kongl. Maj:ts orden m. m. herr Per Jakob von Ehrenheim, hvilka båda med deputationen anlände till kammaren.

Herr grefven och talmannen, som nu intog talmansplatsen, yttrade följande helsningsord till kammaren:

Då Hans Maj:t Konungen täckts förordna mig att äfven vid denna riksdag föra ordet i Första Kammaren, anhåller jag vördnadsfullt att vid utöfningen af våra gemensamma arbeten få stödja mig vid herrarnes vänskap och förtroende, likasom den från hjertat utgående önskan är för oss alla gemensam: Gud bevare konung och fädernesland!

Härefter anmälde herr grefven och talmannen, att till erhållande af sekreterarebefattningen hos kammaren endast en sökande anmält sig, varande den ingifna ansökningen, som upplästes, af följande lydelse:

Till Riksdagens Första Kammare.

Härmed får jag vördsamt anmäla mig såsom sökande till sekreterarebefattningen hos kammaren under innevarande riksdag.
Stockholm den 16 januari 1891.

Adolf Wilhelm von Krusenstjerna.

Kanslisekreterare.

På framställning af herr grefven och talmannen beslöt kammaren att anställa val af sekreterare vid början af nästa sammanträde.

Herr grefven och talmannen yttrade, att han, efter samråd med Andra Kammarens talman, finge föreslå, att kammaren tisdagen den 20 i denna månad ville företaga val af *dels* fyra ledamöter för att jemte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjening, *dels* tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarna, *dels ock* två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli, äfvensom att val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten måtte anställas nästkommande fredag den 23 i denna månad.

Herr *Reuterswärd* begärde härefter ordet och yttrade:

Jag får vördsamt hemställa, det kammaren ville besluta att vid innevarande riksdag utse lika många suppleanter i de ständiga utskotten som vid sistlidne riksdag, och anhåller, att herr grefven och talmannen ville derpå göra proposition.

Denna hemställan bifölls.

Slutligen tillkännagaf herr grefven och talmannen, att Kongl. Maj:t genom offentligt anslag i nåder bjudit och kallat denna lagtima riksdags samtliga ledamöter att nästkommande måndag den 19 innevarande månad kl. 11 f. m. infinna sig i S:t Nicolai eller stadens storkyrka samt att efter förrättad gudstjenst enligt § 34 riksdagsordningen begifva sig till rikssalen för att der inhemta hvad Kongl. Maj:t hade att Riksdagen meddela.

Kammaren åtskildes kl. 1 e. m.

In fidem
C. von Schulzenheim.

Måndagen den 19 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10,³⁰ f. m.

Företogs val af sekreterare hos kammaren och befans vid valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedd:

Kanslisekreteraren A. von Krusenstjerna med samtliga afgifna eller 37 röster.

Kanslisekreteraren von Krusenstjerna fick härefter företräde, underrättades om kammarens val och öfvertog protokollsföringen.

In fidem

C. von Schulzenheim.

Herrar *Fröberg, Pehrsson, Widmark* och *Behm* anmälde att de infunnit sig vid riksdagen.

Herr grefven och talmannen samt kammarens ledamöter afgingo kl. 10,⁴⁵ f. m. till storkyrkan, der riksdagspredikan hölls af komministern i Katarina församling *C. Isberg*. Efter gudstjenstens slut begaf kammaren sig till rikssalen, der äfven Andra Kammaren infann sig.

* Hans Maj:t Konungen öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal, hvarefter hans excellens herr statsministern friherre *Åkerhielm* uppläste Kongl. Maj:ts berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista riksdags sammanträde sig tilldragit. Herr grefven och talmannen framträdde derpå och yttrade:

Allernådigste Konung, Eders Maj:t!

Då Riksdagen nu åter är församlad, förefinnas, likasom vid hvarje sådant tillfälle, flera och viktiga frågor. Bland de betydelsefullaste af dessa framstår försvarsverkets ordnande. Denna angelägenhet har äfven i hela landet framkallat lifligt och allmänt deltagande, och skall inom en nära framtid utan tvifvel blifva ett hufvudämne för statsmagternas afgörande verksamhet. Bevarandet af fäderneslandets oberoende och trygghet är för oss alla den allvarligaste önskan; låtom oss då äfven hoppas, att striden emellan de olika meningarna för uppnående af detta stora mål skall mer och mer utjemnas, och det slutliga afgörandet lända till landets sanna väl!

Djupt och innerligt är hvarje svenskt hjerta fästadt vid vårt konungahus, och af upprigtigaste deltagande hoppas och önska vi, att Hennes Kongl. Höghet Kronprinsessans vistelse i Södern måtte åvägabringa en fullständig helsoförbättring. Med en varm välönskan för konung och konungahus anhåller Första Kammaren att i Eders Kongl. Maj:ts nåd och ynnest få vara innesluten.

Sedan Andra Kammarens talman derpå i denna kammars namn framfört dess undersåtliga vördnad till Hans Maj:t Konungen, fingo talmännen hvardera mottaga ett exemplar af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof; hvarefter ceremonien å rikssalen afslutades och Första Kammaren enligt beslut, fattadt före aftågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 1,15 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.